

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Mals 206648 23 PŽ
Novi Travnik, 16.1.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Mirjana Grubešić predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Alma Islamović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Asocijacija kompozitora – muzičkih stvaralaca (AMUS) SARAJEVO, ul. Skenderpašina br.1 SARAJEVO, kojeg zastupa punomoćnik I.L. stručni saradnik Advokatske firme „SAJIĆ“ o.d.Bulevar Vojvode Živojina Mišića br.49 b,Banja Luka protiv tuženog : „WINTER“ d.o.o. Travnik, Babanovac bb, zastupan po AD „Eterović“ d.o.o. Sarajevo radi zaštite autorskih prava i isplate autorske naknade v.s. 1.254,96 KM odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Mals 206648 22 Mals od 28.4.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj 16.1.2024.godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Mals 206648 22 Mals od 28.4.2023. godine potvrđuje.

Parnične stranke se odbijaju sa zahtjevima za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovanim.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom (prvim stavom izreke) obavezan je da tužiocu na ime duga za korištenje autorskih muzičkih djela za period od 1.4.2021.godine do 30.9.2022.godine isplati ukupan iznos od 1.254,96 KM sa zakonskim zateznom kamatom i troškovima postupka.

Drugim stavom izreke prvostepene presude obavezuje se tuženi da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u visini od 1.012,60 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 28.04.2023.godine kao dana donošenja presude pa do konačne isplate.

Trećim stavom izreke prvostepene presude odbijen tužitelj sa zahtjevom za naknadu troškova parničnog postupka preko dosuđenog iznosa, kao neosnovanim.

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi pobijajući prvostepenu presudu u cjelini zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da drugostepeni sud uvaži žalbu i preinači prvostepenu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan i obaveže tužitelja na naknadu

troškova parničnog postupka i troškova postupka po žalbi ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu tužitelj navodi da je žalba neosnovana.

Ispitujući prvostepenu presudu po žalbi na osnovu člana 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP) u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti drugostepeni sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Kako vrijednost predmeta spora u ovoj pravnoj stvari ne prelazi iznos od 5.000,00 KM, prema odredbi člana 429. stav 1. ZPP-a ovaj predmet predstavlja spor male vrijednosti. U sporu male vrijednosti sve činjenice se moraju raspraviti i istaknuti do zaključenja glavne rasprave, pa je činjenično utvrđenje prvostepenog suda konačno i obavezujuće za drugostepeni sud. Zbog toga žalbene navode kojima se dovodi u pitanje činjenično stanje sud ne treba uzeti u razmatranje, jer se u smislu člana 433. Zakona o parničnom postupku, presuda kojom se završava spor male vrijednosti, može pobijati samo zbog povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Pravni odnos između tužitelja i tuženog se zasniva na pravu tužitelja da traži isplatu autorske naknade i ostvaruje druga prava po osnovu autorskih prava muzičkih dijela za autore koje predstavlja i isti je razmatran u vezi sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (Sl. glasnik BiH broj 63/10) - ZKOASP-a i Zakonom o obligacionim odnosima (Sl. list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Sl. list RBiH broj: 2/92, 13/93 i 13/94 i Sl. novine FBiH broj 29/03 i 42/11).

Iz utvrđenog činjeničnog stanja prvostepenog suda, za koje je vezan i ovaj sud, proizilazi da je tužitelju na osnovu Rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH broj: IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.6.2012.godine izdana dozvola za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela pa je od toga dana, na osnovu odredbe člana 2. stav1. ZKOASP-a, tužitelj nadležan da kolektivno ostvaruje prava za više autorskih djela i veći broj autora i u tu svrhu djelatnost obavlja u svoje ime, ali za račun svih autora muzičkih djela čija prava štiti u skladu sa odredbom članka 2 stav 2. zakona. Na temelju tog ovlaštenja između stranaka je zaključen pismeni Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela u ugostiteljskom objektu tužitelja za oblik javnog saopštavanja putem tehničkih uređaja i javnog izvođenja broj 0140-UH/17 od 19.12.2017. godine sud za objekat tuženog Winter doo Hotel Blanca Resort & Spa, kojim Ugovorom se tuženom daje za korištenje autorskih muzičkih djela iz repertoara koji štiti tužitelj. Navedenim Ugovorom ugovorne strane su se sporazumjele da naknada za korištenje autorskih muzičkih djela koju je tuženi na mjesečnom nivou dužan plaćati tužiocu iznosi 60,00 KM + PDV, odnosno 70,20 KM sa uključenim PDV-om, na koje iznose je tužitelj ispostavljao fakture tuženom upravo na te novčane iznose, koje su izvedene pred prvostepenim sudom. Kako tuženi nije ispunio

ugovornu obavezu plaćanja naknade tužitelj je tuženom dostavio Opomenu pred tužbu od 30.9.2022 godine isplate duga na osnovu ispostavljenih faktura za korištenje autorskih djela te da ista iznosi 1.254,96 KM i pozvao ga da istu uplati. Na osnovu uvida u Konto karticu za tuženog za period od 1.1.2021. godine do 31.12.2021. godine i Konto kartica za tuženog za period od 1.1.2022. godine do 3.10.2022. godine utvrđeno je da je tuženi dana 14.12.2021. godine, izvršio djelimičnu uplatu duga i to uplatom u visini 500,00 KM, te da je dug tuženog na ime neplaćenih, a ispostavljenih računa za korištenje autorskih djela od 1.4.2021.godine do 30.9.2022. iznosi 1.254,96 KM, koliko se tužbom traži. U svom iskazu danom na glavnoj raspravi svjedok S.S. , zaposlenik tužitelja, je istakao da je zaposlenik tužitelja od 07/2013. godine, trenutno radi na mjestu direktora sektora za pravne i opšte poslove slijedom čega su mu poznate činjenice koje se odnose na poslovni odnos sa WINTWR-o kojie je za tužiteljem zaključio ugovora na osnovu kojeg je tužitelj ispostavljaio fakture i iste dostavljaio putem pošte, koje nisu nisu plaćene zbog čega je tuženi više puta telefonskim putem kontaktirao tuženog, koji nije platio dug, koji i dalje postoji.

Dakle, među stranka nije sporno zaključenje predmetnog ugovora, ali je, kroz žalbene navode sporna osnovanost tužbenog zahtjeva.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo kada je obavezao tuženog da tužitelju isplati traženi novčani iznos od 1.254,96 KM na ime autorske naknade, sa zakonskim zateznim kamatama. Pravilno prvostepeni sud zaključuje da je tužitelj aktivno legitimisan za isticanje tužbenog zahtjeva za naplatu autorske naknade na osnovu Rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH broj: IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.6.2012.godine stekao svojstvo Kolektivne organizacije iz čl.6.stav 1.Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (Sl. glasnik BiH broj 63/10- u daljem dijelu teksta: Zakon) a i pravo da obavlja poslove iz čl.3.stav1.tačka a), odnosno da sklapa ugovore o prijenosu neisključivih prava korisnicima za upotrebu autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije pod podjednakim uvjetima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine uporabe i tačke d) da vrši naplatu naknade za uporabu autorskih djela. Na osnovu ovih ovlaštenja tužitelj je sa tuženim zaključio Ugovor o neisključivom ustupanju prava korištenja autorskih muzičkih djela u ugostiteljskom objektu tužitelja za oblik javnog saopštavanja putem tehničkih uređaja i javnog izvođenja broj 0140-UH/17 od 19.12.2017. godine sud za objekat tuženog Winter doo Hotel Blanca Resort & Spa, kojim Ugovorom se tuženom daje za korištenje autorskih muzičkih djela iz repertoara koji štiti tužitelj, kojim je tužen članom 2.ugovora preuzeo obavezu da plaća autorsku naknadu tužitelju u novčanom iznosu od 150,00 KM plus pdv-e sa popustom od 60% koji se ostvaruje ukoliko tuženi kao korisnik bude uredno i rednovno plaćao naknadu u roku od 15 dana od dana prijema, slijedom čega naknada iznosi 60,00 KM plus pdv-e, na koje iznose je prema utvrđenom činjeničnom stanju prvostepenog suda tužitelj ispostavljaio račune tuženom

Žalbeni navodi tuženog da nije primio sporne fakture i da dug u njegovoj knjigovodstvenoj evidenciji ne postoji su neosnovani. Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da je tužitelj iskazom svjedoka S.S. dokazao da su mu računi uredno

dostavljani poštom i da je zbog neplaćanja istih više puta kontaktiran tuženi u cilju njihove naplate. Pozivanje žalitelja na ove činjenice je neosnovano jer je žalitelj stranka zaključenog ugovora, čije zaključenje nije sporio u toku postupka, a njegovo postojanje i sadržaj dokazni pismenom formom, kojim se obavezao da će plaćati autorsku naknadu u roku od 15 dana u mjesečnim iznosima od po 60,00 KM plus pdv-e, pod uslovom ugovorenih ugovorom, slijedom čega je žalitelj znao za postojanje obaveze, njenu visinu i rok za ispunjenje zbog čega se u žalbenom postupku ne može osnovano osporavati presudu, ali ni tužbeni zahtjev, tom tvrdnjom s ciljem donošenja odluke u njegovu korist.

Neosnovano su žalbeni navodi da u evidenciji tuženog ne postoji obaveza prema tužitelju. Iz stanja u spisu proizilazi da tuženi u toku postupka nije predložio, niti izveo dokaze kojim bi osporio navode tužitelja da mu tuženi duguje autorsku naknadu. Stranka koja tvrdi da je dug plaćen na osnovu čl.7., 102. i 123.ZPP-a dužna je dokazati tu činjenicu, a ne teret dokazivanja te činjenice prebaciti na tužitelja, koji u smislu navedenih članova nije dužan dokazivati činjenice koje mu idu na štetu, jer je teret dokazivanja po odredbama ZPP-a na obje parnične stranke, a ne samo na tužitelju. Vještačenje je samo jedno od dokaznih sredstava koja stoje na raspolaganju parničnih strankama čije izvođenje sud može odrediti na prijedlog stranke onda kada je radi utvrđenja ili razjašnjenja određene činjenice potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže, kako to propisuje čl. 147.ZPP-a. Dakle, zakonom propisan uslov za određivanje ovog dokaznog sredstva je postojanje stručnog znanja kojim sud ne raspolaže, a koji je neophodan za utvrđivanje neke relevantne činjenice iz čega se izvodi zaključak da u svakom predmetu nije potrebno provesti vještačenje, kakav je konkretan. Prvostepeni sud je na osnovu materijalnih dokaza tužitelja, prvenstveno ugovora kojim je ugovorena visina mjesečne naknade, rok i način plaćanja, mogao i bez vještačenja po vještaku ekonomske struke utvrditi visinu obaveze (čl.2.ugovora), a na osnovu Konto karticu za tuženog za period od 1.1.2021. godine do 31.12.2021. godine i Konto kartica za tuženog za period od 1.1.2022. godine do 3.10.2022. godine utvrditi koliki iznos autorske naknade je plaćen i neplaćen.

Nisu osnovani ni navodi žalbe da tužilac nije mogao dokazivati sporne činjenice privatnom ispravom. Ne moraju se sve činjenice dokazivati javnom ispravom. Razlika između javne i privatne isprave je u teretu dokazivanja kod osporavanja dokaza. Zbog toga su ugovor, fakture i konta koje je sačinio tužilac postojanju i visini duga potpun dokaz zajedno sa iskazom svjedoka i navodi žalbe tuženog da isprava mora biti javna da bi se dokazalo postojanje i visina duga su neosnovani, jer stranke u pravilu nisu ograničene dokaznim sredstvima, osim izuzetno.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, i obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu, radi čega se i može preispitati po žalbi slijedom čega ovaj žalbeni razlog nije ostvaren.

U smislu ugovorne obaveze plaćanja dosuđenog iznosa prvostepeni sud se pravilno pozvao na član 17. Zakona o obligacionim odnosima (Sl. list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Sl. list RBiH broj: 2/92, 13/93 i 13/94 i Sl. novine FBiH broj 29/03 i 42/11) kojim je propisano da su učesnici u obligacionom odnosu, dužni da izvrše svoju obavezu i odgovorni su za njeno ispunjenje, član 262. stav 1. ZOO-a kojim je propisano da je vjerovnik (ovdje tužitelj) u obaveznom odnosu ovlašten od dužnika (ovdje tuženog) zahtijevati ispunjenje obaveze, a dužnik je dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi i čl. 20. ZASP-a, kojim je između ostalog propisano da za svaki oblik iskorištavanja autorskog djela od druge osobe autoru pripada posebna naknada, koju tužitelj, kao pravno lice iz čl. 6. Zakona potražuje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa čl. 3. istog Zakona. O obavezi plaćanja zakonskih zatezних kamata prvostepeni sud je pravilno odlučio u skladu sa članom 277. stav 1. i članom 324. Zakona o obligacionim odnosima i obavezao tuženog da isplati tužiocu zakonsku zateznu kamatu.

Kod ovako utvrđenih činjenica i primjene materijalnog prava na iste odluka prvostepenog suda o osnovnosti tužbenog zahtjeva i nije mogla biti drugačija.

Ostale žalbene razloge sud je cijenio ali ih nije obrazlagao u skladu sa čl. 231. ZPP-a.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu je neosnovan. Odgovor na žalbu nije obavezan shodno članu 214. stav 1. Zakona o parničnom postupku, nego se može podnijeti. Sud shodno članu 387. Zakona o parničnom postupku prilikom odlučivanja o troškovima postupka uzima u obzir samo troškove koji su potrebni za vođenje postupka, a po ocjeni ovog suda, odgovor ne sadrži ništa što već ne postoji u spisu i što opravdava zahtjev da se zbog istog naknade troškovi njegovog podnošenja, pa s obzirom na sadržinu odgovora na žalbu ovaj trošak nije potreban. Slijedom navedenog, zahtjev tužioca za naknadu troškova je odbijen, a koji su traženi u ukupnom iznosu od 351,00 KM prema Tarifi o nagradi i naknadama troškova za rad advokata (Sl. novine FBiH broj 22/04 i 24/04). Primjenom čl. 386. stav 1. ZPP-a I tuženi je odbijen zahtjevom na naknadu troškova sastava žalbe koja je odbijena kao neosnovana. Traženi troškovi tuženog se odnose na nagradu za sastav žalbe u iznosu od 351,00 KM sa pdv-om po Tarifi.

Dakle, u konkretnom slučaju nisu ostvareni žalbeni razlozi na koje se žalba poziva, pa je žalba neosnovana.

Zbog svega navedenog žalba je odbijena i presuda prvostepenog suda potvrđena, na osnovu člana 224. stav 1. tačka 2) i člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić

